

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW w 2019 r.

Pierwszy kwartał roku 2019 zbiegł się z początkiem nowej kadencji samorządowej i tym samym wybory nowych władz nastąpiły również w Śląskim Związku Gmin i Powiatów. Przewodniczący Związku p. Jacek Krywult – dotychczasowy Prezydent Miasta Bielska-Białej postanowił nie kandydować ponownie na tę funkcję i podczas sesji Zgromadzenia Ogólnego w dn. 1 marca 2019 r. nowym Przewodniczącym Związku został wybrany p. Piotr Kuczera – Prezydent Miasta Rybnika. Ponadto podczas marcowej sesji Zgromadzenia Ogólnego Związku delegaci wybrali nowy Zarząd oraz Komisję Rewizyjną.

I. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU

1. Wybrany na VII kadencję w maju 2015 r. Zarząd Związku pracował do końca lutego 2019 r. w następującym składzie:

Przewodniczący: p. Jacek Krywult - Prezydent Bielska-Białej (do listopada 2018 r.)

Członkowie Zarządu:

- 1) p. Bernard Bednorz – Starosta Bieruńsko-Lędziński;
- 2) p. Marian Błachut – Burmistrz Miasta Czechowice-Dziedzice;
- 3) p. Ireneusz Czech - Wójt Gminy Kochanowice;
- 4) p. Grażyna Dziedzic - Prezydent Rudy Śląskiej;
- 5) p. Zygmunt Frankiewicz – Prezydent Gliwic (do października 2019 r.);
- 6) p. Anna Grygierk – Burmistrz Strumienia;
- 7) p. Henryk Jaroszek - Starosta Mikołowski (do listopada 2018 r.);
- 8) p. Waław Kęska - Burmistrz Pyskowic (do listopada 2018 r.);
- 9) p. Mieczysław Kieca – Prezydent Wodzisławia Śląskiego;
- 10) p. Piotr Kuczera - Prezydent Rybnika;
- 11) p. Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy;
- 12) p. Robert Nowak - Wójt Gminy Przyrów;
- 13) p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki;
- 14) p. Zbigniew Podraza - Prezydent Dąbrowy Górniczej (do listopada 2018 r.);
- 15) p. Krystyna Siejna – Przewodnicząca Rady Miasta Katowice (do listopada 2018 r.);
- 16) p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyzny;
- 17) p. Antoni Szlagor - Burmistrz Żywca.

W dniu 1 marca 2019 r. w Rybniku, Zgromadzenie Ogólne wybrało nowy Zarząd Związku. Skład Zarządu Związku VIII kadencji (2019-2023) przedstawia się następująco:

Przewodniczący: Piotr Kuczera - Prezydent Rybnika

Członkowie Zarządu:

- 1) p. Bernard Bednorz – Starosta Bieruńsko-Lędziński;
- 2) p. Marian Błachut – Burmistrz Miasta Czechowice-Dziedzice;
- 3) p. Ireneusz Czech - Wójt Gminy Kochanowice;
- 4) p. Mirosław Duży - Starosta Mikołowski;
- 5) p. Grażyna Dziedzic - Prezydent Rudy Śląskiej;
- 6) p. Zygmunt Frankiewicz – Prezydent Gliwic (do października 2019 r.), aktualnie Senator RP;
- 7) p. Tomasz Gęsiarz - Wójt Gminy Mstów;
- 8) p. Maciej Gogulla – Wójt Gminy Pilchowice;
- 9) p. Anna Grygierek – Burmistrz Strumienia;
- 10) p. Mieczysław Kieca – Prezydent Wodzisławia Śląskiego;
- 11) p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Będzina;
- 12) p. Jacek Krywult – Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Bielsku-Białej;
- 13) p. Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy;
- 14) p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki;
- 15) p. Krystyna Siejna – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Katowice;
- 16) p. Dariusz Skroboł – Burmistrz Pszczyny;
- 17) p. Antoni Szlagor - Burmistrz Żywca.

Na pierwszym posiedzeniu Zarządu w nowej kadencji w dniu 12 kwietnia 2019 r., Zarząd dokonał wyboru prezydium. Zastępcami Przewodniczącego Związku zostali wybrani: p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Będzina, p. Jacek Krywult – Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Bielsku-Białej, p. Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy i p. Krystyna Siejna – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Katowice.

W 2019 roku odbyło się 12 posiedzeń Zarządu (VII i VIII kadencja): dn. 18 stycznia w Powiecie bieruńsko-lędzińskim, dn. 8 lutego w Katowicach, dn. 1 marca w Rybniku, dn. 12 kwietnia w Strumieniu, dn. 17 maja w Będzinie, dn. 7 czerwca w Cieszynie, dn. 5 lipca w Wodzisławiu Śląskim, dn. 23 sierpnia w siedzibie Związku w Katowicach, dn. 29 sierpnia w Gliwicach, dn. 4 października w Bielsku-Białej, dn. 8 listopada w Częstochowie, dn. 6 grudnia w Rudzie Śląskiej.

Po 27 latach pełnienia funkcji Dyrektora Biura Związku na emeryturę przeszedł p. Ferdynand Morski, a na stanowisko Dyrektora Biura Zarząd Związku powołał wieloletniego pracownika Biura Związku, p. Witolda Magrysia.

II. OCHRONA INTERESÓW SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

1. Zarząd Związku prowadził aktywne działania na rzecz ochrony interesów gmin i powiatów członkowskich. Działania te podejmowane były w stosunku do władz centralnych oraz w odniesieniu do władz regionalnych i realizowane były w różnorodnych formach. Zarząd analizował problemy istotne z punktu widzenia samorządów lokalnych oraz formułował wnioski i opinie, które były kierowane następnie do Prezydenta RP, Parlamentu, Rządu, poszczególnych Ministrów, centralnych urzędów administracji państwowej, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do Wojewody i Marszałka Województwa Śląskiego.

W roku 2019 organy statutowe przyjęły 48 stanowisk. Większość z przyjętych stanowisk dotyczyła coraz większych obciążeń finansowych samorządów lokalnych, które są skutkiem tworzonych warunków prawnych dla działalności samorządów. Pogorszenie sytuacji finansowej samorządów wynika w szczególności ze zmian w podatkach PIT (likwidacja PIT dla osób do 26 roku życia oraz zmniejszenie stawki PIT w I grupie podatkowej z 18 do 17%, dwukrotny wzrost kosztów uzyskania przychodu) oraz rosnących kosztów realizacji zadań publicznych i wzrostu kosztów wynagrodzeń. Skutki finansowe tych decyzji samorzady odczuwały w swoich budżetach mocno już w 2019 r., a szczególnie mocno odbiją się w poziomie tegorocznych dochodów. W ramach nadzwyczajnej sesji Zgromadzenia Ogólnego Związku w sierpniu 2019 r. przyjęto stanowisko w sprawie sytuacji finansowej samorządów. W związku z pogarszającą się sytuacją finansową jst, Związek w imieniu samorządów domagał się podjęcia przez Rząd RP pilnych działań zmierzających do zapewnienia rekompensaty utraconych dochodów oraz zapewnienia źródeł pokrycia gwałtownie rosnących wydatków budżetów gmin, miast i powiatów. Inne stanowiska dot. finansów jst to m.in.:

- a) stanowisko w sprawie systematycznego naruszania stabilności finansowej samorządów lokalnych;
- b) stanowisko w sprawie niezwłocznego wyjaśnienia sytuacji prawnej samorządów oraz przedsiębiorstw komunalnych jako odbiorców energii;
- c) stanowisko w sprawie wyrównania samorządom ubytków dochodów w związku ze zmianami zasad opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- d) stanowisko w sprawie ujęcia w sprawozdawczości jst środków finansowych łożonych przez samorzady na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w związku z niewystarczającym poziomem dotacji celowej na te zadania;
- e) stanowisko w sprawie opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli w wyrobiskach górniczych.

Zwracano także uwagę na konieczność przeprowadzenia pilnych, systemowych zmian w istotnych dziedzinach związanych z działalnością samorządów lokalnych, które generują dla gmin i powiatów zbyt duże koszty, bez możliwości realnego wpływu na ich funkcjonowanie. W szczególności są to obciążenia wynikające z niedofinansowania systemu oświaty, do którego samorzady dokładają z roku na rok coraz więcej środków własnych, a rok 2019 był szczególnie niekorzystny pod tym względem (z pogarszającą się jeszcze tendencją w odniesieniu do roku 2020). Związek apelował do Rządu o wzięcie odpowiedzialności za podejmowane działania w dziedzinie oświaty i dokonanie zmian w systemie finansowania zadań oświatowych, które faktycznie zapewnią samorządom środki niezbędne do realizacji tych zadań, w szczególności na wynagrodzenia nauczycieli, na których wysokość samorzady nie mają wpływu. Problemy organizacji i finansowania systemu oświaty podniesione zostały w kilku stanowiskach (ws. finansowania i organizacji systemu oświaty; ws. wybranych problemów w systemie oświaty; ws. obciążeń dla samorządów spowodowanych reformą oświaty oraz podwyżkami ustawowymi dla nauczycieli; ws. organizacji i finansowania zajęć z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom przedszkolnym i uczniom w placówkach oświatowych; ws. poparcia Apelu przyjętego przez uczestników II Samorządowej Debaty Oświatowej w dn. 11 kwietnia 2019 r.).

W coraz większym zakresie samorzady powiatowe zmuszone są też finansować działalność szpitali powiatowych, których kondycja finansowa i kadrowa w roku 2019 znacząco się pogorszyła. Niepokój o ich dalsze funkcjonowanie oraz postulaty skierowane do Rządu RP o szybkie działania na rzecz poprawy sytuacji placówek szpitalnych były przedmiotem stanowisk: w sprawie aktualnych problemów szpitali powiatowych; w sprawie wpisania do

klasyfikacji szkolnictwa zawodowego (branżowego) zawodu asystenta medycznego; w sprawie wskaźników zatrudnienia pielęgniarek i położnych; w sprawie aktualnych problemów szpitali powiatowych.

2. Zgromadzenie Ogólne Związku i Zarząd Związku odniosły się także do ważnych problemów ochrony środowiska (w tym w szczególności ochrony powietrza atmosferycznego). Troska o jakość powietrza i przeciwdziałanie zjawiskom tzw. niskiej emisji była przedmiotem wielu stanowisk oraz pism skierowanych do Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Środowiska, dotyczących finansowania działań mających na celu likwidację niskiej emisji, konieczności odbiurokratyzowania Programu Czyste Powietrze i uproszczenia procedury aplikacyjnej dla mieszkańców aby program ten był sprawnie i efektywnie realizowany oraz udziału gmin w procesie przyjmowania i oceny wniosków w Programie Czyste Powietrze. Zagadnieniom tym zostało również poświęcone odrębne spotkanie Zarządu Związku z p. Tomaszem Bednarkiem – Prezesem Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, które odbyło się w lipcu 2019 r. Problemów ochrony środowiska dot. także stanowiska: w sprawie zmiany systemu finansowania zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem porzuconych odpadów niebezpiecznych oraz w sprawie potrzeby przygotowania i uruchomienia operatora zajmującego się zagospodarowaniem terenów zdegradowanych przez przemysł, w tym stanowiących miejsce deponowania odpadów niebezpiecznych.

3. Zarząd przedłożył również szereg istotnych propozycji zmian przepisów racjonalizujących funkcjonowanie jst w sferze zarówno finansowej, jak i organizacyjnej (np. stanowiska w sprawach: potrzeby zmiany ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji; propozycji zmian w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych; przywrócenia osobom świadczącym opiekę pielęgniarską w DPS-ach statusu pracowników ochrony zdrowia oraz finansowania tej opieki ze środków Ministerstwa Zdrowia; zmiany przepisów regulujących kwestie utrzymania drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie infrastruktury kolejowej; potrzeby usprawnienia prowadzonych postępowań w zakresie wydawania przez Wojewodę Śląskiego zezwoleń na pracę cudzoziemców na terytorium RP).

4. Dla właściwego zabezpieczenia interesów samorządu lokalnego w przyszłej perspektywie finansowej Unii Europejskiej w latach 2021-2027, Zarząd podejmował działania w tym zakresie, inicjując w szczególność przyjęcie przez Zgromadzenie Ogólne stanowisk: w sprawie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej w latach 2021-2027; w sprawie zwiększenia finansowania zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz ich obszarów funkcjonalnych w kolejnej perspektywie UE na lata 2021-2027 z 6% do 10% środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; w sprawie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w okresie programowania Unii Europejskiej 2021-2027; w sprawie utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej w latach 2021-2027.

5. Jednocześnie, oprócz konkretnych postulatów w zakresie zmian prawa samorządowego, w obliczu piętrzących się trudności w zarządzaniu usługami publicznymi i funkcjonowaniu samorządów lokalnych, Związek zaangażował się w organizację spotkań subregionalnych, w ramach których odbyły się szerokie konsultacje 21 tez samorządowych, odnoszących się również do ustrojowego wzmocnienia pozycji wspólnot lokalnych. Wnioski z procesu konsultacji zostały ujęte w stanowisku przyjętym na nadzwyczajnej sesji Zgromadzenia Ogólnego w sierpniu 2019 r. Pod wpływem zgłoszonych uwag, 21 postulatów samorządowych zostało zmodyfikowanych i przyjętych w ostatecznym kształcie 31 sierpnia 2019 r. w Gdańsku.

6. Konsultowanie projektów ustaw i rozporządzeń (oraz innych programów krajowych i regionalnych) w fazie prac ministerialnych, rządowych, parlamentarnych

Związek uczestniczył aktywnie w konsultacjach:

- a) procesu legislacyjnego związanego z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- b) projektu Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030;
- c) poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- d) projektu ustawy Prawo zamówień publicznych;
- e) projektu rozporządzenia Ministra Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów;
- f) projektu rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego r. w/s wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.

7. Aktywność w mediach

Z uwagi na pogarszającą się sytuację gmin i powiatów Zarząd podjął decyzję o zwiększeniu aktywności Związku w obszarze public relations, która ma na celu ochronę wizerunku samorządów lokalnych. Działania w tym zakresie zostały już przez Zarząd podjęte w ostatnim kwartale 2019 roku. Zamierzeniem Zarządu jest większa obecność w mediach, mająca na celu informowanie mieszkańców o przyczynach konieczności ograniczenia nowych działań inwestycyjnych i przedsięwzięć nieinwestycyjnych z uwagi na stan finansów jst. oraz nagłaśnianie problemów jst (*aktywność Związku z mediach została szerzej opisana w dalszej części sprawozdania*).

III. REPREZENTOWANIE INTERESÓW SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach rzecznictwa interesów samorządowych Związek realizuje takie przedsięwzięcia, jak: organizacja spotkań z wysokiej rangi przedstawicielami Rządu, lobbying parlamentarny poprzez współpracę z parlamentarzystami z woj. śląskiego, konsultowanie i opiniowanie aktów legislacyjnych, dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, a także podejmowanie działań interwencyjnych w konkretnych sprawach. Działalność Związku w tym zakresie obejmowała szerokie spektrum spraw samorządowych.

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

W 2019 roku Śląski Związek Gmin i Powiatów kontynuował swoją aktywność na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, w ramach reprezentowania Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych (OPOS). Aktywność ta odbywała się przede wszystkim poprzez udział p. Piotra Kuczery, Przewodniczącego Związku w comiesięcznych posiedzeniach KWRiST oraz udział innych przedstawicieli Związku w pracach stałych zespołów KWRiST, a także opiniowanie projektów aktów prawnych na etapie prac zespołów Komisji oraz dalszych etapach procedowania. Dzięki zaangażowaniu w prace Komisji przedstawiciele Związku oraz inni przedstawiciele OPOS

umacniali pozycję Porozumienia w środowisku samorządowym, rzetelnie reprezentując interesy samorządów lokalnych zrzeszonych w organizacjach – sygnatariuszach OPOS, w tym zgłaszając ich uwagi do omawianych na posiedzeniach Komisji projektów dokumentów.

Przedstawiciele Związku uczestniczący w pracach KWRiST jako członkowie i zastępcy członków zespołów stałych Komisji: Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska (p. Michał Pierończyk – Zastępca Prezydenta Rudy Śląskiej), Zespołu ds. Ustrojowych (p. Mieczysław Kieca - Prezydent Wodzisławia Śląskiego, Członek Zarządu Związku) oraz Zespołu ds. Finansów Publicznych (p. Janina Bronikowska-Radosz - Skarbnik Dąbrowy Górniczej). Ponadto w lutym 2019 r. do prac w Zespole ds. Statystyki Publicznej został zgłoszony p. Witold Magryś, Dyrektor Biura Związku.

2. Wspólne działania regionalnych organizacji poprzez Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS)

Działalność w zakresie rzecznictwa interesów samorządowych prowadzona była poprzez zaangażowanie Związku w ramach OPOS. W 2019 r. zostały przyjęte przez OPOS stanowiska w następujących sprawach: zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych, budżetów obywatelskich, projektu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, kwalifikowania celów poboru wód przez przedsiębiorstwa wodociągowe do celów opłat, poziomu refundacji Funduszu Sołectkiego, projektu zmiany statutu Głównego Inspektoratu Sanitarnego, wpisania do klasyfikacji szkolnictwa zawodowego (branżowego) zawodu asystenta medycznego, metodologii obliczania stawek za zadania zlecone, terminów przyjmowania wniosków dot. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, projektu ustawy o stwierdzaniu, dokumentowaniu i rejestracji zgonów, systemu dotacji celowych na zlecenia z zakresu spraw obywatelskich, uwzględnienia w dotacjach celowych środków finansowych na realizację przez gminy obowiązków ochrony danych osobowych w ramach wykonywania zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich, wdrożenia nowych rozwiązań informatycznych w procesach rejestracji stanu cywilnego, potrzeby uregulowania zasad lokalizacji i funkcjonowania ferm wielkopowierzchniowych, sytuacji finansowej samorządów, przywrócenia osobom świadczącym opiekę pielęgniarzką w DPS-ach statusu pracowników ochrony zdrowia oraz finansowania tej opieki ze środków Ministerstwa Zdrowia, a także działalności gospodarczej prowadzonej na terenach wiejskich. Inne działania OPOS szerzej opisane zastały w dalszej części sprawozdania.

3. Spotkanie z Posłami do Parlamentu Europejskiego (dn. 8 listopada 2019 r., Częstochowa)

Spotkanie Zarządu z Posłami do Parlamentu Europejskiego z obszaru województwa śląskiego odbyło się w związku z nową kadencją Parlamentu UE, rozpoczynającą się po wyborach, które miały miejsce w Polsce w dn. 26 maja 2019 r. Zarząd przedstawił oczekiwania i priorytety dot. kolejnej perspektywy finansowej UE 2021-2027 z punktu widzenia samorządów lokalnych, a Posłowie poinformowali o stanie negocjacji dot. nowego okresu programowania Unii Europejskiej. Przedmiotem dyskusji była też idea utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, jako istotnego źródła finansowania transformacji energetycznej i gospodarczej regionów UE i inne kwestie dot. ochrony środowiska, w tym organizacja systemu gospodarki odpadami.

4. Spotkanie z przedstawicielami PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz dyrekcją PKP S. A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach (w dn. 5 lutego 2019 r.)

Związek zorganizował spotkanie dla zainteresowanych przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego we współpracy ze Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. Spotkanie dotyczyło programu inwestycyjnego PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w dłuższym horyzoncie czasowym oraz bieżących działań i aktualnych planów w zakresie rozwoju transportu kolejowego na obszarze woj. śląskiego w najbliższych latach. Ze strony PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Biura Strategii Centrali, Centrum Realizacji Inwestycji Region Śląski oraz przedstawiciele terenowych Zakładów Linii Kolejowych w Częstochowie, w Tarnowskich Górach, w Sosnowcu. W spotkaniu uczestniczyli również: Zarząd Spółki Koleje Śląskie Sp. z o.o. i przedstawiciele Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Podczas spotkania została zaprezentowana również koncepcja Kolei Metropolitalnej.

IV. KSZTAŁTOWANIE WSPÓLNEJ POLITYKI SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach kształtowania wspólnej polityki samorządów lokalnych województwa śląskiego, Związek kontynuował działania, których celem jest wspólne analizowanie problemów i wypracowanie najbardziej optymalnych rozwiązań dla jst dot. zarządzania sprawami publicznymi i wykonywania zadań ustawowych.

1. Wsparcie jst we wdrażaniu ustawy Prawo wodne

W związku z wejściem w życie 1 stycznia 2018 r. ustawy z dn. 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, która w zasadniczym stopniu zmieniła sposób zarządzania zasobami wodnymi na terenie kraju i utworzeniem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Śląski Związek Gmin i Powiatów zainicjował w 2018 r. działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego we wdrażaniu przepisów ustawy, które były kontynuowane w roku 2019:

- 1) działalność kontynuowała grupa robocza ds. zmian w funkcjonowaniu samorządów lokalnych w związku z nowelizacją ustawy Prawo wodne. W 2019 r. odbyły się dwa spotkania grupy (w lutym i maju), podczas których dyskutowane były tematy: wysokość opłat za odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych – porównanie w ramach poszczególnych jst, nowelizacje ustawy *Prawo wodne*, wątpliwości dot. ustalenia opłaty za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej w przypadku, gdy wody opadowe lub roztopowe są odprowadzane z nieruchomości do wód lub do urządzeń wodnych przy pomocy wewnętrznego systemu kanalizacji deszczowej (istniejącego na danej nieruchomości) oraz kwestia opłat z tytułu odprowadzania do wód – wód opadowych lub roztopowych (ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej, służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej);
- 2) Związek skierował do Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie pisma w sprawie wyjaśnienia szeregu wątpliwości jst stosowania przepisów ustawy Prawo wodne;
- 3) spotkanie z p. Zdzisławą Stojek - Zastępcą Dyrektora ds. Usług Wodnych i Zarządzania Środowiskiem Wodnym Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach (w dn. 18 grudnia 2019 r.)

Spotkanie dotyczyło m.in. współpracy jst z RZGW w Gliwicach, w szczególności pod kątem kwestii związanych z opłatami za usługi wodne. Jego celem było przede wszystkim wyjaśnienie wątpliwości przedstawicieli jst, dotyczących m.in. obowiązku organu wykonawczego gminy wynikającego z ustawy *Prawo wodne*, w zakresie ustalania wysokości opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej.

- 4) Z inicjatywy Zarządu Związku, dwukrotnie zostały zebrane dane dot. kosztów ponoszonych z tytułu opłat za odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast: w lutym przeprowadzona została ankietyzacja miast członkowskich Związku, zaś w grudniu zapytaniem w tej sprawie zostały objęte wszystkie gminy członkowskie.

2. Propozycje jednolitego działania samorządów lokalnych

Związek rekomendował jst członkowskim przyjęcie wspólnej linii postępowania w sprawach:

- 1) wystąpienia do Wojewody Śląskiego w sprawie przyznania jst dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności;
- 2) niepodpisywania przez gminy porozumień z WFOŚiGW w Katowicach w sprawie nieodpłatnej obsługi przez jst Programu *Czyste Powietrze*, do momentu przekazania im środków na obsługę Programu;
- 3) komunikatu skierowanego do mieszkańców nt. wzrostu cen opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych w miastach i gminach woj. śląskiego.

3. Regionalne Komitety Sterujące / Monitorujące oraz inne gremia regionalne i krajowe

Przedstawiciele Związku są członkami działających w naszym województwie regionalnych gremiów powołanych przez Zarząd Województwa lub Wojewodę Śląskiego. Delegowani przez Zarząd Związku przedstawiciele samorządów lokalnych byli w 2019 r. członkami następujących gremiów regionalnych:

- a) Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W Komitecie zasiada 1 przedstawiciel Związku (oraz 1 stały zastępca);
- b) Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego - kadencja na lata 2018-2020;
- c) Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (do czerwca 2019 r.);
- d) Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym;
- e) Zespołu Regionalnego dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim (utworzonego w połowie 2019 r.)

Przedstawiciele Związku są również zapraszani do udziału w posiedzeniach Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach.

4. Integracja środowisk samorządowych województwa śląskiego

1) Konwent Burmistrzów i Wójtów

Związek organizuje posiedzenia Konwentu Burmistrzów i Wójtów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, które od wielu lat są istotnym forum wymiany informacji i płaszczyzną współpracy dla przedstawicieli gmin średnich i małych woj. śląskiego oraz spełniają dużą rolę w integrowaniu środowiska samorządowego województwa śląskiego.

W związku z początkiem nowej kadencji samorządowej, w styczniu 2019 r. dokonano wyboru nowego Prezydium Konwentu. Funkcję Koordynatora Konwentu Burmistrzów i Wójtów powierzono po raz kolejny p. Ireneuszowi Czechowi – Wójtowi Gminy Kochanowice, Członkowi Zarządu Związku. Do składu prezydium Konwentu na kadencję 2019-2023 wybrano ponadto następujące osoby:

- p. Zdzisława Banasia, Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz
- p. Piotra Derejczyka, Wójta Gminy Miedźno
- p. Tomasza Gęsiarza, Wójta Gminy Mstów
- p. Macieja Gogullę, Wójta Gminy Pilchowice
- p. Krystiana Grzesicę, Burmistrza Miasta Bieruń
- p. Barbarę Magierę, Burmistrza Miasta Radlin
- p. Radosława Ostalkiewicza, Wójta Gminy Jaworze
- p. Mariana Pawłasa, Wójta Gminy Suszec
- p. Klemensa Podlejskiego, Burmistrza Miasta i Gminy Żarki

W 2019 roku odbyły się 3 posiedzenia Konwentu, w trakcie których poruszono bardzo szerokie spectrum spraw samorządowych, z udziałem liczego grona gości, reprezentujących ważne urzędy i instytucje regionalne oraz administrację centralną:

- 1) posiedzenie w dniach 31 stycznia - 1 lutego 2019 r. w Jaworzu.

Program posiedzenia Konwentu obejmował bloki tematyczne, dot. aktualnej polityki rozwoju województwa śląskiego, konkursów na dofinansowanie przedsięwzięć w ramach RPO WSL w 2019 r., organizacji i finansowania oświaty, a także problemów z zakresu gospodarki wodnej, energetycznej oraz drogownictwa. Ponadto w trakcie posiedzenia rozegrano XIV Samorządowy Turniej Piłki Siatkowej. W posiedzeniu Konwentu udział wzięło prawie 100 samorządowców, którzy przyjęli dokument w sprawie problemów rozwojowych woj. śląskiego istotnych z punktu widzenia mniejszych jst;

- 2) posiedzenie w dn. 29 czerwca 2019 r. w Gminie Mstów

Tematyka obejmowała m.in. omówienie programów na rzecz poprawy jakości powietrza (w tym Programu Czyste Powietrze i projektu ZONE) oraz aktualnych problemów dot. gospodarki wodnej z punktu widzenia gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, a także przedstawione zostały bieżące problemy nadzoru prawnego w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego;

- 3) posiedzenie w dn. 18 października 2019 r. w Pawłowicach

Tematyka obejmowała zagadnienia związane z kolejną perspektywą finansową UE 2021-2027, a także informacje o nowych obowiązkach samorządów w kontekście nowelizacji

ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz realizacji zadań inwestycyjnych dofinansowanych z Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. W posiedzeniu Konwentu udział wzięła m.in.: p. Elżbieta Bieńkowska - Europejski Komisarz ds. Rynku Wewnętrznego i Usług oraz przedstawiciel Wydziału Odpadów Komunalnych, Ewidencji i Sprawozdawczości w Ministerstwie Środowiska.

2) Konwent Prezydentów Miast na Prawach Powiatu

W 2019 roku gospodarzami spotkań prezydentów miast na prawach powiatu byli prezydenci miast: Rudy Śląskiej (dwukrotnie: 29 stycznia oraz 19 listopada 2019 r.), Żor (7 maja 2019 r.) i Sosnowca (27 września 2019 r.).

Podczas posiedzeń poruszane były m.in. sprawy:

- dochodzenia roszczeń przez jst z tytułu niedoszacowanej przez Skarb Państwa kwoty dotacji celowej na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej;
- wpływu finansowania szkolnictwa niepublicznego na finanse miast;
- problemów polityki mieszkaniowej gmin w związku z nowelizacją ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
- przetargów w miastach dot. zakupu energii elektrycznej (przyjęcie treści Apelu o niezwłoczne wyjaśnienie sytuacji prawnej samorządów oraz przedsiębiorstw komunalnych jako odbiorców energii);
- przetargów w miastach na odbiór i zagospodarowanie odpadów – wzrost opłat śmieciowych;
- kontroli segregacji odpadów prowadzonej przez mieszkańców;
- metod naliczania opłaty śmieciowej w miastach – doświadczenia;
- problemów wynikających z występujących różnic między ilością odpadów realnie wytworzonych na terenie gminy, a ilością odpadów wykazywanych (nietrafiających do instalacji)
- Prawa wodnego – efektów wprowadzenia ustawy: opłaty za odprowadzanie wód;
- zmian w budżetach obywatelskich miast w związku z przyjętą w styczniu 2018 r. ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych;
- dyskusji i wymiany informacji nt. wykonywania przez miasta na prawach powiatu ustawy o przekształceniu użytkowania wieczystego nieruchomości mieszkaniowych we własność;
- aktualnego stanu realizacji rządowych programów na rzecz jakości powietrza i projektu ZONE (Zintegrowany system wsparcia polityk i programów Ograniczenia Niskiej Emisji) – spotkanie z p. Piotrem Woźnym – Pełnomocnikiem Prezesa Rady Ministrów ds. Programu Czyste Powietrze;
- ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych;
- raportu o stanie miasta – jak urzędy przygotowują się do tego obowiązku;
- kondycji oświaty (w kontekście aktualnej sytuacji) ze szczególnym uwzględnieniem finansowania oświaty;;
- polityki płacowej, m.in. w kontekście regulacji dot. płacy minimalnej w perspektywie 2020 roku;

- kwestii rekompensaty dla miast górniczych w związku z utratą dochodów z tytułu podatku od nieruchomości (od wyrobisk górniczych);
- odpadów niebezpiecznych;
- stanu negocjacji dot. nowego okresu programowania UE na lata 2021-2027 oraz oczekiwań i priorytetów dot. kolejnej perspektywy finansowej z punktu widzenia samorządów lokalnych - spotkanie z p. Janem Olbrychem – Posłem do Parlamentu Europejskiego;
- sytuacji finansowej jst, m.in. w kontekście regulacji dot. ostatnich zmian podatkowych oraz płacy minimalnej w perspektywie 2020 r.;
- aktualnej sytuacji finansowej i kadrowej szpitali i możliwym wspólnym działaniom miast i powiatów woj. śląskiego w kontekście trudnej sytuacji szpitali powiatowych / miejskich.

5. Partnerska współpraca z innymi organizacjami i instytucjami

- 1) Śląski Związek Gmin i Powiatów współpracuje w regionie z instytucjami, których cel działania zbliżony jest do działalności Związku. W 2019 r. Związek współpracował z Samorządem Województwa Śląskiego oraz z takimi instytucjami, jak: Śląski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki w Katowicach, Towarzystwo Urbanistów Polskich o/Katowice, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, lokalne grupy działania z terenu województwa śląskiego funkcjonujące w ramach podejścia LEADER i z wieloma innymi instytucjami. Z większością tych instytucji Związek łączy długoletnia współpraca.
- 2) Związek współpracuje również z organizacjami i instytucjami, prowadzącymi działalność o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym. Nasi partnerzy samorządowi spoza regionu to Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Główny Instytut Górnictwa, Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii.
- 3) W ramach współpracy międzynarodowej, Związek kontynuował współpracę m.in. z Sekretariatem Programu URBACT II w Paryżu.

4) Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS)

Związek współpracuje z innymi regionalnymi organizacjami samorządowymi w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Pozarządowych (OPOS), które zostało podpisane w październiku 2013 r. w celu wspólnego reprezentowania interesów samorządów lokalnych z całej Polski. W 2019 roku Związek aktywnie uczestniczył w działaniach Porozumienia, którego sygnatariuszami jest obecnie 8 regionalnych organizacji samorządowych z różnych regionów kraju. Organizacje współpracujące obecnie w ramach OPOS:

- Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych,
- Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego,
- Związek Gmin Lubelszczyzny,
- Związek Gmin Pomorskich,

- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski,
- Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich.

Działalność OPOS funkcjonuje w oparciu o cykliczne, półroczne prezydencje kolejnych organizacji-sygnatariuszy Porozumienia. W pierwszej połowie 2019 r. prezydencję w OPOS sprawowało Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski. W tym okresie zorganizowane zostały dwa posiedzenia OPOS, w których udział wzięli również przedstawiciele Śląskiego Związku Gmin i Powiatów: dn. 14 lutego 2019 r. w Warszawie i dn. 5 czerwca 2019 r. w Gdańsku. W drugiej połowie 2019 r. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Organizacji Samorządowych przewodniczyło Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego. Podczas prezydencji tej organizacji odbyło się jedno posiedzenie OPOS - w dn. 22 listopada 2019 r. w Warszawie.

5) Program samorządowej współpracy międzynarodowej (współpraca z Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy)

W roku 2019 Związek kontynuował rozpoczętą w styczniu 2014 r. współpracę z Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy (KORZMU). W styczniu 2019 r. podczas roboczych ustaleń wypracowana została koncepcja zespołu ds. analizy możliwości współpracy gospodarczej. W dniach 17–20 lutego 2019 r. w Katowicach Związek gościł delegację KORZMU. W ramach tej wizyty w dn. 18 lutego 2019 r. odbyło się spotkanie *Zespołu ds. analizy możliwości współpracy PL-UA*, w którym uczestniczyli eksperci ze strony polskiej i ukraińskiej. Spotkanie zaowocowało pomysłem wykorzystania polskich doświadczeń i rozwiązań dot. m.in. Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W dniach 24–26 czerwca 2019 r. do Kijowa udała się delegacja Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, gdzie został podpisany ramowy Program Współpracy Polsko-Ukraińskiej na okres od 12 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. na podstawie Deklaracji dot. Woli Współpracy podpisanej w Częstochowie w dn. 17 stycznia 2014 r. W drugiej połowie roku, w dniach 3–5 października 2019 r. Związek gościł przedstawicieli KORZMU w związku ze spotkaniem roboczym dot. kontynuacji wątku gospodarczego rozpoczętego w lutym 2019 r. Spotkanie poskutkowało przyjazdem delegacji KORZMU w dniach 25–27 listopada 2019 r. Podczas wizyty delegacja zapoznała się z zakresem i funkcjonowaniem Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Delegacja spotkała się również z przedstawicielami Samorządu Miasta Katowice.

V. WSPARCIE KOMPETENCYJNE JST W ZAKRESIE POLITYK I PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH

Rok 2019 był okresem intensywnych prac związanych z nowym budżetem Unii Europejskiej (na lata 2021–2027), Brexitem oraz wprowadzeniem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Działania Związku w 2019 r. skupiały się głównie na prowadzeniu działań mających na celu wsparcie gmin i powiatów w zakresie informowania i monitorowania wszelkich zmian w dokumentach i wytycznych programowych oraz aktach prawnych dot. realizacji polityk rozwoju.

Ważniejsze przedsięwzięcia Związku z zakresu informowania i szkolenia w dziedzinie polityk i programów UE skierowane do przedstawicieli gmin i powiatów w 2019 r.:

1) **posiedzenia Komisji ds. Unii Europejskiej**

Związek organizował regularne posiedzenia Komisji oraz warsztaty, w których udział brali m.in. przedstawiciele Wydziału Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Spotkania i warsztat miały na celu m.in. przybliżenie pracownikom samorządów lokalnych szczegółów dotyczących przyszłego RPO Województwa Śląskiego oraz aktualnych informacji na temat konkursów RPO WSL na lata 2014-2020. Ponadto w 2019 r. Komisja ds. UE spotkała się z p. Janem Olbrychem - Posłem do Parlamentu Europejskiego. W trakcie spotkań Pan Poseł przekazywał najważniejsze informacje dotyczące m.in. aktualnego stanu prac nad przyszłym budżetem Unii Europejskiej (na lata 2021-2027) oraz kształtem przyszłej Polityki Spójności. Na jednym ze spotkań Komisji Związek gościł przedstawiciela Departamentu Strategii Rozwoju Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, który omówił zagadnienia związane z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, w tym obszarami strategicznej interwencji (OSI śląski oraz OSI miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze).

2) **spotkanie informacyjne dot. programów pomocowych Unii Europejskiej** (w dn. 27 lutego 2019 r.)

Zostało zorganizowane we współpracy z Głównym Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich w Katowicach, Punktem Informacyjnym Life+, Punktem Informacyjnym URBACT oraz Punktem Informacyjnym Horyzont 2020. Podczas spotkania przedstawiciele punktów informacyjnych zaprezentowali możliwości pozyskiwania środków w swoich programach.

3) **szkolenia z zakresu elektronizacji zamówień publicznych** (w dn. 25–26 kwietnia 2019 r. w Częstochowie, w dn. 27–28 czerwca 2019 r. w Katowicach oraz w dn. 3 grudnia 2019 r. w Bielsku-Białej)

Pierwsze ze szkoleń zorganizowane zostało we współpracy z Sekretariatem Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT) Subregionu Północnego Województwa Śląskiego, drugie we współpracy z Sekretariatem Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, trzecie zaś we współpracy z Sekretariatem RIT Subregionu Południowego Województwa Śląskiego. Szkolenia adresowane były odpowiednio do beneficjentów RIT subregionu północnego, beneficjentów RIT subregionu centralnego i beneficjentów RIT subregionu południowego, realizujących projekty w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. W programie szkolenia poruszono m.in.: najważniejsze elementy przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dot. procesu elektronizacji zamówień, a także wiele konkretnych studiów przypadków.

4) **szkolenie dot. współpracy samorządowej w ramach RIT w okresie programowania 2021–2027** (w dn. 18 czerwca 2019 r. w Wiśle)

Zorganizowane we współpracy z Sekretariatem Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Południowego Województwa Śląskiego. Szkolenie adresowane było do beneficjentów RIT subregionu południowego, realizujących projekty w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. W programie szkolenia poruszono m.in. propozycje Komisji Europejskiej – tj. pakiet projektów rozporządzeń odnoszących się do nowej perspektywy finansowej 2021-2027; omówiono wybrane zapisy dokumentów strategicznych na poziomie krajowym i regionalnym, w tym proces aktualizacji istotnych dokumentów determinujących kształt przyszłej polityki spójności w Polsce oraz kierunki interwencji; ustalono priorytetowe obszary tematyczne wpisujące się w potrzeby samorządów, pod kątem wdrażania RIT.

5) **szkolenie dot. nowej perspektywy finansowania zadań jednostek samorządowych w latach 2021-2027** (w dn. 12 września 2019 r. w Ustroniu)

Zorganizowane we współpracy z Sekretariatem Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Szkolenie adresowane było do beneficjentów RIT subregionu północnego.

6) **szkolenie dot. ustawy o elektromobilności w kontekście poddziałania 4.5.2 RPO Województwa Śląskiego** (w dn. 18 listopada 2019 r. w Częstochowie)

Zorganizowane we współpracy z Sekretariatem Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Szkolenie adresowane było do beneficjentów RIT subregionu północnego. W programie szkolenia poruszono aspekt możliwości pozyskiwania środków w kontekście wymagań wobec samorządów wynikających z ustawy o elektromobilności.

VI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROBLEMATYKI REWITALIZACJI I ROZWOJU MIAST

1) **szkolenie pn. „Zmiany pokrycia terenu w zlewniach zurbanizowanych i ich hydrologiczne konsekwencje – jak sprawiedliwie opodatkować uszczelnianie terenu”** przeprowadzone przez ekspertów w dziedzinie urbanistyki i hydrologii (marzec 2019 r.), Celem szkolenia było zwrócenie uwagi na skutki postępującego uszczelniania terenu zlewni zurbanizowanych (w kontekście ilości i jakości odprowadzanych ścieków deszczowych itd.), zarówno w obszarze prawnym, ekonomicznym, środowiskowym jak i przestrzennym, a także omówienie sposobów zapobiegania temu zjawisku;

2) **seminarium „Rolnictwo i ogrodnictwo miejskie w procesie rewitalizacji i rozwoju miast”** (czerwiec 2019 r.), którego celem była prezentacja wielowymiarowych konsekwencji działań z zakresu rolnictwa i ogrodnictwa miejskiego w kontekście procesu rewitalizacji, poprawy jakości życia mieszkańców i odnowy przestrzeni miejskiej;

3) **szkolenie „RODO w rewitalizacji. Jak zorganizować proces pozyskania, przetwarzania i udostępniania danych niezbędnych do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz jego monitoringu i ewaluacji”** (wrzesień 2019 r.). Seminarium składało się z części teoretycznej, poświęconej omówieniu podstawowych pojęć z zakresu ochrony danych osobowych oraz budowie bazy danych z wykorzystaniem danych osobowych oraz części warsztatowej, służącej opracowaniu analizy i oceny ryzyka związanego z przetwarzaniem danych osobowych;

4) **seminarium pt. „Społeczna rola sportów miejskich w procesie odnowy miast”**, organizowane we współpracy z Biurem Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w ramach inicjatywy Forum Przestrzeni, mające na celu zaprezentowanie możliwości korzystnego wpływu sportów miejskich na lokalne społeczności i przestrzeń miejską (listopad 2019 r.);

5) **seminarium pt. „Adaptacja do zmian klimatu - rola samorządów we wdrażaniu działań adaptacyjnych”**, organizowane we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego w ramach inicjatywy Forum Przestrzeni, którego celem było przedstawienie uwarunkowań adaptacji do zmian klimatu w obszarach zurbanizowanych województwa śląskiego oraz wskazanie możliwości działań adaptacyjnych i łagodzących negatywne skutki tych zmian (grudzień 2019 r.). Seminarium to stanowiło zapowiedź

zaplanowanych przez ŚZGiP na rok 2020 działań związanych z tematyką adaptacji do zmian klimatu;

6) **Działalność ŚZGiP w ramach Krajowego Punkt URBACT**

W 2019 r. Związek, jako jeden z konsorcjantów (obok Związku Miast Polskich) działającego od 2009 r. Krajowego Punktu URBACT, koncentrował swoje działania na informowaniu miast o osiągnięciach i sposobach funkcjonowania programu URBACT oraz promowaniu naborów do sieci URBACT i doświadczeń poszczególnych miast dotyczących realizacji projektów w ramach programu. Wymienione działania były realizowane poprzez prezentację aktualności programu URBACT w trakcie dnia informacyjnego w dniu 27 lutego 2019 r. (dzień informacyjny został zorganizowany we współpracy z Głównym Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich w Katowicach, Punktem Informacyjnym Life+ oraz Punktem Informacyjnym Horyzont 2020) oraz rozpowszechnianie przetłumaczonego na język polski biuletynu informacyjnego URBACT.

VII. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ, GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI I MIESZKALNICTWA

1. Gospodarka nieruchomościami

- 1) W 2019 r. kontynuowana była tematyka związana z szeroko rozumianą gospodarką nieruchomościami. W czerwcu 2019 r. została wyodrębniona **Komisja ds. Gospodarki Nieruchomościami** z funkcjonującej dotychczas Komisji ds. Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami. Organizowane posiedzenia poświęcone były aktualnym problemom, zmianom w prawodawstwie czy dobrym praktykom w dziedzinie gospodarowania zasobami nieruchomości publicznych. Dyskusje przeprowadzone w 2019 r. nadal zdominowane były przez ustawę o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.
- 2) W roku 2019 odbyły się ponadto 2 dwudniowe seminaria poświęcone aktualnym problemom w gospodarce nieruchomościami:
 - a) dot. omówienia ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (styczeń 2019 r.);
 - b) podatek vat w obrocie nieruchomościami – aspekty samorządowe (listopad 2019 r.).

2. Planowanie przestrzenne

Polityka przestrzenna, definiująca lokalne zasady gospodarowania przestrzenią, jest jednym z najważniejszych elementów polityki lokalnej gminy. Funkcjonujący aktualnie system planowania i zagospodarowania przestrzennego nie zapewnia racjonalnego gospodarowania przestrzenią, jako dobrem publicznym. Powszechny jest pogląd, że przestrzeń na poziomie gminy jest źle zarządzana, a chaos i brak ładu przestrzennego negatywnie wpływają na jakość życia mieszkańców. Związek wielokrotnie definiował oczekiwania samorządów wobec planowanej reformy systemu planowania przestrzennego. Podejmowane były również działania wspierające samorządy w racjonalnym gospodarowaniu przestrzenią w celu minimalizacji negatywnych skutków (m.in.: dewastacji ładu przestrzennego, niekontrolowanej urbanizacji, pojawiania się inwestycji np. na obszarach zagrożonych powodzią itp.).

1) **seminarium pn. „Problemy planistyczne w gminach”**

Związek - wzorem lat ubiegłych - we współpracy ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach zorganizował kolejną edycję 2-dniowego seminarium poświęconego bieżącym problemom planistycznym gmin. W 2019 r. partnerem seminarium był Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w ramach inicjatywy pn. Forum Przestrzeni. W trakcie seminarium omówiono zagadnienia dotyczące m.in. parametrów i wskaźników urbanistycznych, nieprecyzyjnych zapisów w mpzp, procedury administracyjnej w procesie planowania inwestycji czy partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym (maj 2019 r.).

2) **spotkanie dyskusyjne pt. „Standardy urbanistyczne w reformie systemu planowania”**

Związek we współpracy z Towarzystwem Urbanistów Polskich zorganizował spotkanie dyskusyjne pt. „Standardy urbanistyczne w reformie systemu planowania” (marzec 2019 r.).

3) objęcie patronatem honorowym XXX Nagrodę Śląskiego Oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich za prace dyplomowe i kursowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju

W 2019 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów już po raz piąty objął patronatem honorowym Konkurs Śląskiego Oddziału TUP za prace dyplomowe i kursowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju. Związek był również fundatorem wyróżnień w konkursie. Konkurs organizowany jest przez śląski oddział TUP od 1988 r., a jego głównym celem jest wyróżnienie najciekawszych prac studenckich w zakresie pomysłu na gospodarowanie przestrzenią na terenie województwa śląskiego. Przedstawiciel Związku uczestniczył w komisji konkursowej. Wręczenie nagród odbyło się w dn. 19 listopada 2019 r.

4) **Forum Przestrzeni**

Związek jest jednym z partnerów wieloletniej inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, obejmującej działania z zakresu promocji, edukacji i wymiany wiedzy, mającej na celu zrównoważone wykorzystywanie nieodnawialnego dobra, jakim są zasoby przestrzeni województwa śląskiego. Oprócz ŚZGiP partnerami Forum Przestrzeni są: Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny, Akademia Sztuk Pięknych, Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polski oddział Katowice, Towarzystwo Urbanistów Polskich oddział Katowice oraz Śląska Okręgowa Izba Architektów RP. W ramach tej inicjatywy odbyły się w 2019 r. dwa seminaria:

- a) „Społeczna rola sportów miejskich w procesie odnowy miast” (listopad, 2019)
- b) „Adaptacja do zmian klimatu - rola samorządów we wdrażaniu działań adaptacyjnych” (grudzień 2019 r.)

5) **Komisja Planowania Przestrzennego i Architektury**

W czerwcu 2019 r. z funkcjonującej dotychczas Komisji ds. Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami ŚZGiP została wyodrębniona Komisja ds. Gospodarki Nieruchomościami. Funkcjonująca od tej pory Komisja Planowania Przestrzennego i Architektury wznowiła swoją działalność podejmując na swoich posiedzeniach szereg aktualnych tematów dot. tej ważnej tematyki. Omawiano m.in. tematy związane z układami komunikacyjnymi i drogami dojazdowymi w planach miejscowych, partycypacją społeczną w procesie planistycznym czy specustawę deweloperską.

6) Zgromadzenie Ogólne przyjęło 7 czerwca 2019 r. stanowisko w sprawie postulatów i oczekiwań samorządów wobec reformy systemu planowania przestrzennego.

3. Mieszkalnictwo

W 2019 r. powrócił temat związany z prowadzeniem polityki mieszkaniowej miast na prawach powiatu województwa śląskiego, głównie za sprawą nowelizacji *ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*.

1) Zorganizowane zostało m.in. robocze spotkanie ws. wyjaśnienia wątpliwości i rozbieżności, które pojawiły się na etapie konsultowania tego projektu (luty 2019). Przeprowadzone dyskusje pokazały, że tematy dot. mieszkalnictwa powinny być dyskutowane w szerokim gronie i dlatego Związek podjął działania w tym zakresie, które będą kontynuowane w kolejnym roku (m.in. przygotowując się do spotkania konsultacyjnego z Wydziałem Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach);

2) Zgromadzenie Ogólne przyjęło 1 marca 2019 r. stanowisko w sprawie prowadzenia polityki mieszkaniowej po nowelizacji ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

VIII. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI

Od ponad sześciu lat gminy wdrażają w oparciu o nowe zasady system gospodarki odpadami komunalnymi. Niemniej jednak doświadczenia wciąż potwierdzają, iż w tej sferze funkcjonowania jst pojawia się wiele problemów, zwłaszcza natury interpretacyjnej (np. w postaci stosowania przepisów ordynacji podatkowej w zakresie wydawanych decyzji). Stąd też Związek kontynuuje działania wspierające gminy członkowskie w rozwiązywaniu problematycznych w tej dziedzinie kwestii dot. zarówno aspektów prawnych, organizacyjnych, jak i finansowych.

1. spotkania informacyjno-konsultacyjne dot. gospodarki odpadami

1) spotkania konsultacyjne dot. sprawozdań (styczeń, luty, marzec 2019 r.)

Związek, wzorem lat ubiegłych, we współpracy z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zorganizował trzy spotkania konsultacyjne dot. sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dla gmin ze wszystkich regionów wskazanych w ramach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Woj. Śląskiego; w trakcie spotkań były również omawiane cele, które należy osiągnąć w gospodarce odpadami komunalnymi w kontekście sprawozdania z realizacji WPGO Woj. Śląskiego;

2) szkolenie pn. *Przedawnienie zobowiązań w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi - skutki dla wymiaru, zapobieganie przedawnieniu zobowiązań* (czerwiec 2019 r.)

W jego trakcie zostały omówione kwestie dot. m.in. przedawnienia zobowiązania podatkowego, zawieszenia biegu terminu przedawnienia czy przerwania biegu terminu przedawnienia;

3) dwudniowe wyjazdowe seminarium dot. bieżących problemów w gospodarce odpadami komunalnymi (październik 2019 r.)

Tematyka seminarium dotyczyła zmian wynikających z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw;

- 4) szkolenie dot. egzekucji i przedawnienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi; podczas szkolenia omówiono zwłaszcza zagadnienia dot. postępowania przedegzekucyjnego i egzekucyjnego oraz tytułów wykonawczych (grudzień 2019 r.);

2. działalność Regionalnej Sieci Konsultacyjnej ds. Gospodarki Odpadami w Województwie Śląskim oraz Grupy roboczej ds. gospodarki odpadami w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich

- 1) w trakcie cyklicznych posiedzeń obu gremiów były omawiane m.in. kwestie wynikające z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dn. 19 lipca 2019 r., zwłaszcza dotyczące przetargów, przepisów przejściowych, kompostowników, zmian w deklaracjach czy zmian w regulaminach utrzymania czystości i porządku;
- 2) ww. gremia aktywnie uczestniczyły w opiniowaniu kolejnych projektów ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw oraz projektu rozporządzenia Ministra Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów;
- 3) ważnym elementem działań obu gremiów było również wymiana dobrych praktyk oraz informacji (np. nt. przedsiębiorstw odbierających i zagospodarowujących odpady komunalne, w zakresie podwyższenia kosztów w ramach obowiązującej umowy); zostały też zebrane i omówione na forum obu gremiów szczegółowe dane dot. różnych aspektów systemu gospodarki odpadami (marzec i kwiecień 2019 r.);

3. Debata nt. systemu gospodarki odpadami, zorganizowana w ramach XLVI sesji Zgromadzenia Ogólnego Związku – w jej trakcie omówiono m.in. kwestie związane z selektywną zbiórką odpadów, rosnącymi w skali całej Polski opłatami za zagospodarowanie odpadów komunalnych, zagospodarowaniem wysokokalorycznych odpadów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym (czerwiec 2019 r.);

4. Szkolenie dla radnych z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi z punktu widzenia kompetencji i obowiązków radnego - szkolenie dot. nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz prezentujące długofalowe cele w gospodarce odpadami, wynikające z krajowych i unijnych aktów prawnych oraz obecnej sytuacji w tym obszarze w województwie śląskim (listopad 2019 r.);

IX. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ENERGIA

1. Regionalna Rada ds. Energii

Regionalna Rada ds. Energii została powołana z inicjatywy Związku w 2013 r. W jej skład wchodzi przedstawiciele samorządów lokalnych, Samorządu Województwa Śląskiego, Wojewody Śląskiego, instytucji kompetentnych w dziedzinie energii, firm sektora energetycznego oraz instytucji naukowych zajmujących się energią. Gremium to stanowi platformę komunikacji i współpracy między różnego rodzaju podmiotami funkcjonującymi w sferze energii. Podczas trzech posiedzeń omawiano kwestie dot.:

- a) magazynowania odpadów, uwarunkowań i zasad funkcjonowania gmin samowystarczalnych energetycznie oraz treści dokumentu pn. Bilans Energetyczny Województwa Śląskiego (luty 2019 r.);
- b) funkcjonowania nowoczesnej elektrociepłowni w kontekście zaspakajania potrzeb komunalnych w zakresie zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną - na przykładzie elektrociepłowni Fortum (maj 2019 r.);
- c) wdrażania zrównoważonej gospodarki energetycznej woj. śląskiego i roli Rady w tym procesie (posiedzenie zorganizowane w ramach Regionalnego Forum Energetycznego Województwa Śląskiego, listopad 2019 r.)

W październiku 2019 r. uchwałą Zarządu Związku powołane zostało nowe Prezydium tego gremium, które rozpoczęło pracę nad sformułowaniem misji i celów działania Rady w perspektywie 2020 r. i lat kolejnych. W 2019 r. członkowie Rady uczestniczyli w opiniowaniu dokumentów strategicznych dot. różnych aspektów energii, w tym projektu Polityki energetycznej Polski do 2040 r. oraz projektu Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.

2. Działania w zakresie oświetlenia w gminach:

W 2019 r. Związek – ze względu na sygnały płynące z gmin – starał się uporządkować kwestie wynikające z bieżącej współpracy jst z Grupą TAURON S.A. Problematyczne sprawy odnosiły się w szczególności do:

- a) bieżącej komunikacji powstającej na linii: poszczególnych gmin z wybranymi spółkami z Grupy TAURON;
- b) chaosu w dokumentacji (zwłaszcza umowach, fakturach, systemie księgowym etc.), którą posługują się pracownicy wybranych spółek z Grupy TAURON w kontaktach z gminami;
- c) polityki spółki TAURON Dystrybucja S.A. oraz TAURON Dystrybucja Serwis S.A. w odniesieniu do sieci energetycznej i infrastruktury oświetleniowej (będących i niebędących własnością tych spółek);

Wobec tych problemów z inicjatywy Związku odbyły się dwa spotkania delegacji samorządowej (z udziałem członków Zespołu zadaniowego ds. oświetlenia SZGiP) z przedstawicielami wybranych spółek wchodzących w skład Grupy TAURON S.A. (lipiec i wrzesień 2019 r.).

3. Zespół zadaniowy ds. oświetlenia

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi podczas drugiego spotkania delegacji Związku z przedstawicielami wybranych spółek z Grupy TAURON (wrzesień 2019 r.), Zespół negatywnie zaopiniował nową umowę ramową dot. usług oświetleniowych.

Ponadto w listopadzie 2019 r. Związek zorganizował - na wniosek członków Zespołu zadaniowego – kolejną wizytę studyjną. Tym razem wizyta odbyła się w fabryce LUG Light Factory w Zielonej Górze, która jest czołowym europejskim producentem profesjonalnych rozwiązań oświetleniowych z ponad 30-letnim doświadczeniem. Podczas wizyty odbyły się prelekcje dot. m.in. oświetlenia ulicznego i parkowego, autorskiego systemu klasy Smart City pn. *LUG URBAN*. W jej trakcie uczestnicy zwiedzili też fabrykę LUG w Nowym Kisielinie.

4. Cykl szkoleń dot. infrastruktury oświetleniowej w gminach

W 2019 r. Związek kontynuował cykl szkoleń dot. infrastruktury oświetleniowej w gminach. Przedsięwzięcie to zostało zainicjowane w marcu 2018 r., na wniosek Zespołu zadaniowego ds. oświetlenia. Uczestnikami cyklu byli przedstawiciele gmin członkowskich Związku odpowiedzialni za ww. kwestie. Jego celem było podniesienie kompetencji pracowników urzędów w zakresie zarządzania infrastrukturą oświetleniową poprzez:

- przybliżenie innowacyjnych i energooszczędnych technologii oświetleniowych;
- zapoznanie z dobrymi praktykami i doświadczeniami dot. oświetlenia drogowego;
- rozszerzenie umiejętności w zakresie tworzenia i podtrzymywania w długiej perspektywie czasu partnerskich relacji z przedsiębiorstwami energetycznymi.

W 2019 r. odbyły się dwa szkolenia:

- masterplany oświetlenia w kontekście smart city (marzec 2019 r.);
- modele współpracy samorządów lokalnych z podmiotami świadczącymi usługi oświetleniowe (październik 2019 r.).

Cykl szkoleń zakończył się wręczeniem uczestnikom szkolenia zaświadczeń potwierdzających udział w tym przedsięwzięciu.

5. Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej

Członkowie Komisji uczestniczyli m.in. w wyjazdowym seminarium dot. zagadnień związanych z gospodarowaniem energią w gminie (w dn. 25-26 czerwca 2019 r. w Ustroniu) oraz w Regionalnym Forum Energetycznym Województwa Śląskiego, organizowanym w listopadzie 2019 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

6. Inne działania

Związek kontynuował współpracę z następującymi podmiotami:

- a) Główny Instytut Górnictwa w Katowicach w zakresie projektu MOLOC -*Niskoemisyjna morfologia przestrzeni miejskiej. Nowe morfologie przestrzeni miejskiej, nowe systemy zarządzania, nowe wyzwania dla miast w obliczu transformacji do gospodarki niskoemisyjnej* (w ramach podpisanego porozumienia o współpracy Grupy Interesariuszy ds. Gospodarki Niskoemisyjnej działającej w ramach projektu MOLOC);
- b) czasopismem branżowym pn. *GlobEnergia* w zakresie wsparcia organizacji kolejnej edycji Forum Energia w Gminie (marzec 2019 r.);

X. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

1) działalność Grupy roboczej ds. zamówień publicznych

Dominującym tematem podczas posiedzeń w 2019 r. były m.in. kwestie dot. elektronicznej zamówień (zwłaszcza w odniesieniu do formy składania dokumentów, elektronicznych podpisów czy wadium) oraz zapowiadanych zmian w przepisach; podczas posiedzeń omawiano również zagadnienia związane z m.in. obowiązkiem podatkowym u zamawiającego w zakresie towarów, usług, zamówieniami publicznymi na obsługę bankową, gwarancją i rękojmią w robotach budowlanych czy możliwością zmiany wysokości kar umownych podczas negocjacji z wykonawcą;

2) **kontynuacja współpracy** z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego **w zakresie wspólnego organizowania spotkań konsultacyjnych dot. Pzp** – w 2019 r. odbyły się dwa spotkania w ramach tej współpracy:

- nt. zasad konkurencyjności oraz Prawa zamówień publicznych z uwzględnieniem procedury zwrotu i odzyskania środków (marzec 2019 r.);
- nt. najczęściej popełnianych błędów w zamówieniach oraz korekt finansowych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w projektach współfinansowanych z RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (czerwiec 2019 r.);

3) szkolenie dot. Prawa zamówień publicznych w kontekście elektronicznej postępowania dla przedstawicieli jst, którzy nie zajmują się zamówieniami publicznymi (grudzień 2019 r.);

4) opiniowanie projektu ustawy – Prawo zamówień publicznych (luty 2019 r.).

XI. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU DS. OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH ORAZ ZESPOŁU DS. IT

1. Spotkania przedstawicieli zespołu ds. IT urzędów miast członkowskich ŚZGiP

W 2019 r. odbyły się dwa spotkania zespołu ds. IT, w którego skład wchodzi przedstawiciele urzędów miast członkowskich Związku odpowiedzialni merytorycznie za problematykę organizacji w urzędzie usług IT. Tematyka zrealizowanych spotkań dotyczyła roli informatyków oraz procedurze nadawania uprawnień do pracy w systemach teleinformatycznych urzędu (styczeń 2019 r.) oraz Centrów Usług Wspólnych – ich organizacji oraz funkcjonowania (luty 2019 r.).

2. Działalność Zespołu ds. ochrony danych osobowych

W 2019 r. w ramach struktur Związku kontynuował działalność Zespół ds. ochrony danych osobowych, zainaugurowaną w roku 2018. Zespół stanowi platformę współpracy oraz wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie wdrażania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (tzw. RODO), a celem jego prac jest wypracowywanie w ramach Związku wspólnych standardów związanych z realizacją w jst postanowień RODO. W skład zespołu wchodzi blisko 30 przedstawicieli gmin i powiatów województwa śląskiego. Przez cały rok odbywały się regularne, comiesięczne spotkania Zespołu, a w maju odbyło się dwudniowe szkolenie wyjazdowe.

XII. ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH W GMINACH I POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Gminy o charakterze wiejskim stanowią istotną część jst członkowskich Związku – stąd szereg działań służących działaniom aktywizującym oraz wspierającym lokalne samorządy.

1. Działania na rzecz odnowy i rozwoju wsi

Działania podjęte w 2019 r. na rzecz odnowy i rozwoju wsi miały na celu integrowanie różnych interesariuszy rozwoju obszarów wiejskich, tj. zarówno urzędników samorządowych, jak i liderów wiejskich działających w formalnych i nieformalnych organizacjach obywatelskich. W 2019 r. Związek zorganizował:

- 1) **wspólny wyjazd lokalnych liderów na XVIII Spotkanie Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich** do Maróza (woj. warmińsko-mazurskie) w dn. 23-25 maja 2019 r.

Spotkanie pod hasłem „Akademia Skutecznego Działania” organizowane było przez Fundację Wspomagania Wsi oraz Nidzicką Fundację Rozwoju NIDA. Celem corocznych spotkań jest wspieranie rozwoju wsi poprzez zaangażowanie jej mieszkańców w sprawy społeczne i publiczne. W składzie delegacji liderów z woj. śląskiego znaleźli się przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na wsi, a także sołtysi i urzędnicy z terenów gmin wiejskich i wiejsko-miejskich.

- 2) coroczne **Regionalne Spotkanie Liderów Odnowy Wsi** z terenu województwa śląskiego (w dn. 2-3 grudnia 2019 r.)

W ramach tego wydarzenia zorganizowane zostało spotkanie adresowane do liderów wiejskich oraz przedstawicieli gmin z terenu województwa śląskiego (łącznie udział wzięło 80 osób). W trakcie spotkania zostały poruszone zagadnienia związane z koncepcją inteligentnych wsi - Smart Villages, która zakłada nowe podejście w rozwoju obszarów wiejskich i która najprawdopodobniej będzie odgrywała istotną rolę w kolejnym okresie programowania Unii Europejskiej po 2020 r. Zostały również zorganizowane moderowane rozmowy przeprowadzone przez samych uczestników, pn. JARMARK SMART-INSPIRACJI, których celem była wymiana doświadczeń z zakresu: wykorzystania w swojej miejscowości technologii cyfrowych, nowych form współpracy i informowania, zielonej gospodarki i szeroko rozumianej ochrony środowiska, działań przeciwdziałającym zmianom klimatu, inicjatyw socjalnych i społecznych, promocji kultury oraz dziedzictwa, poprawy infrastruktury technicznej i innych doświadczeń.

2. Wsparcie wdrażania podejścia LEADER/RLKS

Związek realizuje również szereg działań wspierających Lokalne Grupy Działania (LGD) z województwa śląskiego we wdrażaniu podejścia LEADER/RLKS m.in. poprzez:

- 1) **organizację spotkań sieci LGD SILESIA LEADER NETWORK**

Śląski Związek Gmin i Powiatów koordynuje prace Regionalnej Sieci SILESIA LEADER NETWORK, która powstała w 2007 r. i zrzesza wszystkie 14 Lokalne Grupy Działania z terenu województwa śląskiego, zapewniając jej wsparcie merytoryczne i organizacyjne.

Głównymi celami funkcjonowania Sieci są: uzgadnianie kierunków współpracy LGD na płaszczyźnie regionalnej i krajowej, organizacja wspólnych spotkań oraz szkoleń, a także wymiana doświadczeń związanych z wdrażaniem podejścia LEADER i instrumentu RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczności) w województwie śląskim. Wydarzenia w tym zakresie obejmowały:

- a) **Regionalne Spotkanie LGD Województwa Śląskiego SILESIAN LEADER NETWORK** (w dn. 1-2 kwietnia 2019 r. w Wodzisławiu Śląskim, na terenie działania LGD Morawskie Wrota)

Spotkanie było okazją do zaprezentowania dotychczasowego dorobku śląskich LGD oraz było sposobnością do rozmowy nt. wdrażania podejścia LEADER w województwie śląskim. Drugi dzień spotkania miał charakter wizytacyjny. Uczestnicy mieli okazję zainspirować się dobrymi praktykami z gmin leżących na terenie funkcjonowania LGD Morawskie Wrota, tj. gm. Lubomia, gm. Markłowice oraz gm. Mszana.

- b) **szkolenie nt. Ochrony danych osobowych – wybrane problemy** – szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (w dn. 13 marca 2019 r. w Katowicach)

Zorganizowane zostało szkolenie dla przedstawicieli wszystkich LGD z województwa śląskiego, którego celem było przybliżenie uczestnikom praktycznych informacji związanych z ochroną danych osobowych.

- c) **wspólny wyjazd na symposium pt. „LEADER w kontekście przemysłu kreatywnego”** w mieście Löbau (w Niemczech) (w dn. 26-27 kwietnia 2019 r.)

Z inicjatywy Urzędu ds. środowiska, rolnictwa i geologii kraju związkowego Saksonia we współpracy z „Creative Saxony” oraz Europejskim Stowarzyszeniem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE zostało zorganizowane symposium z elementami studyjnymi pt. *LEADER w kontekście przemysłu kreatywnego*. ŚZGiP zaproponował LGD z terenu woj. śląskiego wspólny wyjazd i udział w powyższym wydarzeniu, którego tematem przewodnim było przyjrzenie się możliwościom, jakie mogą sobie wzajemnie zaoferować sektor kultury i przemysłu kreatywnego na obszarach wiejskich, objętych programem LEADER.

- d) **organizacja spotkania z Członkiem Zarządu Województwa Śląskiego, p. Beatą Białowąs** (w dn. 12 grudnia 2019 r.)

Celem spotkania było zaprezentowanie Członkowi Zarządu Województwa, odpowiedzialnej za rozwój obszarów wiejskich, działalności wszystkich LGD i Lokalnych Grup Rybackich z terenu województwa śląskiego w formie krótkiej prezentacji. Ponadto spotkanie było okazją do rozmowy nt. wprowadzenia w województwie śląskim pełnej formuły RLKS w przyszłym okresie programowania 2021–2027.

- 2) **wyjazd studyjny pn. „Przez KONTAKTY do ROZWOJU–wyjazd studyjny”** do Bytowa - woj. kujawsko-pomorskie (w dn. 22-24 maja 2019 r.)

Wyjazd studyjny do województwa kujawsko-pomorskiego zorganizowany został w partnerstwie z LGD Bractwo Kuźnic, LGD Partnerstwo Północnej Jury, LGD Razem na wyżyny. Uczestniczyło w nim 40 osób - przedstawicieli LGD oraz Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie. Operacja realizowana i częściowo finansowana była w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) na lata 2014-2020. Celem

projektu była wymiana wiedzy, doświadczeń z zakresu rozwoju przedsiębiorczości lokalnej na obszarach wiejskich, w tym tworzenia miejsc pracy i wsparcia grup defaworyzowanych oraz prezentacja wybranych dobrych praktyk wdrażania podejścia LEADER pomiędzy przedstawicielami LGD z terenu woj. śląskiego i przedstawicielami LGD Partnerstwo Dorzecza Słupi (gospodarzy wizytowanego obszaru), od których uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się wielu interesujących rzeczy na temat działań i inicjatyw podejmowanych przez LGD PDS w okresie programowania 2014-2020 oraz porównać ich osiągnięcia ze swoimi.

3) współorganizacja XII posiedzenia Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER działającej w ramach Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (w dn. 3–4 czerwca 2019 r. w Koszęcinie)

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele podmiotów zaangażowanych we wdrażanie podejścia LEADER w Polsce, tj. samorządów poszczególnych województw, ARiMR. W trakcie spotkania poruszone były tematy dot. perspektyw zastosowania instrumentu RLKS w przyszłym okresie programowania 2021–2027, prezentacji koncepcji *smart village* oraz dobrych praktyk w zakresie tworzenia inkubatorów przetwórstwa lokalnego.

3. Pozostałe działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich

1) spotkanie nt. aktualnych problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym i zarządzaniem kryzysowym (w dn. 25 stycznia 2019 r. w Katowicach)

Spotkanie, zorganizowane z udziałem przedstawicieli Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice, adresowane było do przedstawicieli kierownictw urzędów gmin i starostw powiatowych, a także pracowników samorządowych zajmujących się kwestiami zarządzania kryzysowego. W trakcie spotkania omówione zostały m.in. kwestie związane z zabezpieczeniem imprez masowych (m.in. na przykładzie organizowanego przez miasto Katowice Szczytu Klimatycznego ONZ, COP24), zaopatrzeniem w wodę w warunkach specjalnych oraz w sytuacjach kryzysowych, systemem ostrzegania ludności (syreny alarmowe), zaopatrzeniem w odpowiedni sprzęt. W spotkaniu udział wzięło około 90 osób.

2) warsztaty terenowe pt. „Jak twórczo zaprezentować swoją miejscowość? Wykorzystanie technik interpretacji dziedzictwa w promocji miejsc” (w dn. 10-12 czerwca 2019 r. oraz 16-18 września 2019 r. w Lanckoronie)

W czerwcu oraz we wrześniu 2019 r. odbyły się w woj. małopolskim dwie tury 3-dniowych warsztatów terenowych z zakresu tworzenia strategii rozwoju oraz marketingu gminy. Warsztaty te adresowane były do pracowników urzędów gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, zajmujących się promocją gminy, turystyki i kultury, a także do liderów wiejskich ze stowarzyszeń i fundacji. Program warsztatów oprócz zajęć teoretycznych składał się z wizyt w miejscach lokalnej aktywności oraz zajęć praktycznych – terenowych. Łącznie przeszkolonych zostało 49 osób.

3) **uroczysta konferencja PSORW inaugurująca oficjalny start Sieci Najciekawszych Wsi** (w dn. 30 września 2019 r. w Istebnej)

Od 2013 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów współpracuje z ogólnopolskim stowarzyszeniem Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi (PSORW), m.in. przy organizacji wspólnych przedsięwzięć (spotkań sieci i wyjazdów studyjnych). We wrześniu miała miejsce uroczysta konferencja inaugurująca oficjalny start Sieci Najciekawszych Wsi (sztandarowy projekt PSORW). W jej trakcie odbyła się m.in. prezentacja Śląskiego Związku Gmin i Powiatów nt. doświadczeń Związku z zakresu działań na rzecz rozwoju gmin wiejskich w woj. śląskim.

XIII. INNE DZIAŁANIA INFORMACYJNO-SZKOLENIOWE i EDUKACYJNE na rzecz GMIN I POWIATÓW

Śląski Związek Gmin i Powiatów w 2019 roku zorganizował szereg innych spotkań, warsztatów, konferencji, seminariów i szkoleń, których celem jest podnoszenie sprawności i efektywności działania administracji samorządowej w gminach i powiatach. Cel ten realizowany jest poprzez zapewnienie kompetentnej i wyczerpującej informacji o najnowszych aktach legislacyjnych, dotyczących samorządów lokalnych, propagowanie modelowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania jednostek administracji samorządowej i tworzenie płaszczyzny wymiany doświadczeń pomiędzy gminami i powiatami w tym zakresie. Wśród działań prowadzonych w roku sprawozdawczym wymienić można następujące szkolenia i spotkania o charakterze informacyjnym:

1. Szkolenia w sferze komunikacji społecznej:

- 1) cykl szkoleń nt. **prawnych aspektów działalności promocyjnej** gmin i powiatów – cykl składał się z trzech szkoleń, których tematyka dot.:
 - prawa autorskiego i prawa do wizerunku (marzec 2019 r.);
 - promocji, sponsoringu, konkursów i loterii (kwiecień 2019 r.);
 - praktycznych aspektów działań promocyjnych (maj 2019 r.);
- 2) szkolenia dot. **social media w promocji** samorządów lokalnych i instytucji:
 - pierwsze o charakterze teoretycznym i wprowadzającym do tematyki social media (wrzesień 2019 r.);
 - drugie o charakterze warsztatowym - praca w grupach nad tworzeniem treści na Facebooku oraz planowaniem spójnej komunikacji dla wybranej marki samorządowej (grudzień 2019 r.);
- 3) szkolenie dot. **prawa prasowego** (październik 2019 r.); w jego trakcie omówiono m.in. kwestie związane z autoryzacją wypowiedzi i wywiadu po zmianach wprowadzonych ustawą prawo prasowe z października 2017 r., zasadami kontaktu z dziennikarzami i udzielaniem informacji prasie na tle ustawy o dostępie do informacji publicznej i prawa prasowego, jak również sprostowaniem czy tajemnicą dziennikarską;

- 4) szkolenie pn. **ustawa o dostępności cyfrowej w administracji samorządowej** – prawo i praktyka (listopad 2019 r.); w jego trakcie omówiono m.in. zakres przedmiotowy i podmiotowy nowych regulacji, kluczowe wymagania techniczne i funkcjonalne – standard WCAG 2.1 czy obowiązkowe deklaracje dostępności;
- 5) warsztaty pn. **„Profesjonalna obsługa klienta w urzędzie”** (grudzień 2019 r.); w ich trakcie omówiono kwestie dot. m.in. typologii zachowań i postaw ludzkich, oczekiwań interesanta i realiów działania urzędu czy asertywności w komunikacji z trudnym klientem.

2. Inne działania:

- 1) **szkolenie dla przewodniczących rad gmin i powiatów** (16 stycznia 2019 r. Katowice); program szkolenia dotyczył aspektów proceduralno-prawnych funkcjonowania rady oraz działalności uchwałodawczej rad gmin i powiatów, w tym stanowienia aktów prawa miejscowego;
- 2) szkolenie pn. **„Praktyka zarządzania strategicznego rozwojem gminy”** (luty 2019 r.), dedykowane wóldarzom miast i gmin woj. śląskiego, którego celem było poszerzenie wiedzy na temat zarządzania strategicznego rozwojem gmin/miast, poprawa jakości strategii rozwoju przyjmowanych przez rady gmin/miejskie oraz poprawa skuteczności i efektywności wdrażania strategii rozwoju gmin/miast;
- 3) szkolenie nt. **raportowania schematów podatkowych oraz podatków u źródła** (kwiecień 2019 r.); celem szkolenia było przybliżenie zagadnień dot. definicji tzw. promotora, wspomagającego i korzystającego, okoliczności, w których nie występuje obowiązek raportowania, informacji, które w schematach podatkowych należy podać. Podczas szkolenia zostały też poruszone kwestie związane z nowymi zasadami poboru podatku u źródła oraz nowymi zasadami odpowiedzialności płatnika za podatek niepobrany lub pobrany w zbyt niskiej wysokości;
- 4) szkolenie pt. **„Zmiany w wydawaniu zezwoleń na gospodarowanie odpadami, wprowadzone ustawą o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 lipca 2018 roku”** (13 czerwca 2019 r.);
- 5) szkolenie pt. **„Wybrane problemy z zakresu ochrony środowiska”** (dn. 28-29 października 2019 r. w Szczyrku); szkolenie poświęcone było trzem ważnym zagadnieniom: zmianom w ustawie o odpadach, wynikającym z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które zostały zaprezentowane przez eksperta w tej dziedzinie – prof. zw. dr hab. Marka Górskiego z Katedry Prawa Ochrony Środowiska Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego; zmianom w przepisach z zakresu gospodarki wodnej oraz najnowszym uregulowaniom prawnym w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- 6) szkolenie nt. **Kodeksu postępowania administracyjnego** (grudzień 2019 r.); podczas szkolenia przedstawiono zagadnienia dot. zakresu i ogólnych zasad KPA, jak również postępowania dowodowego i mediacyjnego oraz wydania decyzji administracyjnych.

XIV. PRZEDSIĘWZIĘCIE „BENCHMARKING – KONTYNUACJA 2019-2021”

Od 2011 r. Związek z powodzeniem realizuje działania wspierające rozwój kontroli zarządczej w jst, m.in. poprzez koordynowanie przedsięwzięcia pn. „Benchmarking – Kontynuacja” (wcześniej projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej „*Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych*”). W związku z wygaśnięciem porozumień zawartych na okres 2 lat, z początkiem 2019 r. konieczne było zawarcie nowych porozumień, a tym samym stworzenie nowej grupy benchmarkingowej. W wyniku przeprowadzonych działań promocyjnych i informacyjnych udało się pozyskać 9 nowych jst i tym samym do realizacji przedsięwzięcia w 2019 r. przystąpiło 35 jednostek:

- 16 urzędów miast na prawach powiatu:

Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Bytom, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Krosno, Lublin, Mysłówice, Ruda Śląska, Rzeszów, Tarnów, Tychy, Zabrze, Żory;

- 13 urzędów gmin:

Bieruń, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Kochanowice, Konopiska, Miasteczko Śląskie, Miedźno, Nowy Targ, Pyskowice, Radlin, Wodzisław Śląski, Zbrosławice;

- 6 starostw powiatowych:

Opoczno, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Sieradz, Wieruszów, Zduńska Wola.

Zgodnie z przyjętą wcześniej metodologią prowadzenia badań porównawczych cykl benchmarkingowy rozpoczęto od zebrania danych w 11 obszarach:

- 1) wydawanie decyzji pozwolenia na budowę;
- 2) ewidencja działalności gospodarczej (realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej);
- 3) rejestracja spraw stanu cywilnego (rejestracja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej);
- 4) gospodarka odpadami komunalnymi;
- 5) monitorowanie zobowiązań wynikających z tytułu podatku od nieruchomości;
- 6) realizacja zadań (własnych określonych dla powiatu) w zakresie komunikacji (rejestracja pojazdów, stacje kontroli pojazdów, ośrodki szkolenia kierowców);
- 7) utrzymanie infrastruktury miejskiej na przykładzie oświetlenia;
- 8) organizacja sieci szkół publicznych (kształcenie obowiązkowe) w zakresie wyników nauczania oraz zasad i struktury finansowania;
- 9) realizacja usług społecznych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 10) zarządzanie zasobami ludzkimi w urzędzie gminy, w tym miasta na prawach powiatu oraz w starostwach powiatowych;
- 11) funkcjonowanie urzędu.

W kolejnym etapie przeprowadzono pogłębioną analizę i identyfikację dobrych praktyk w 4 z w/w obszarów:

- 1) rejestracja spraw stanu cywilnego;
- 2) realizacja zadań w zakresie komunikacji (rejestracja pojazdów, stacje kontroli pojazdów, ośrodki szkolenia kierowców);
- 3) organizacja sieci szkół publicznych (kształcenie obowiązkowe) w zakresie wyników nauczania oraz zasad i struktury finansowania;

- 4) zarządzanie zasobami ludzkimi w urzędzie gminy, w tym miasta na prawach powiatu oraz w starostwach powiatowych oraz funkcjonowanie urzędu (oba obszary analizowane są łącznie).

Zidentyfikowane dobre praktyki oraz ciekawe rozwiązania zostały zaprezentowane uczestnikom przedsięwzięcia podczas spotkań, które odbyły się we wrześniu 2019 r.

Równolegle z dotychczasową ścieżką benchmarkingową, prowadzono działania związane z funkcjonowaniem tzw. *Grupy Innowacji Samorządowych*. Grupa ta skupia pracowników jednostek samorządu terytorialnego biorących udział w przedsięwzięciu pn. „Benchmarking – Kontynuacja” oraz ekspertów zainteresowanych wypracowaniem innowacji samorządowych. W 2019 r. Grupa prowadziła prace zmierzające do wypracowania modelowego zestawu kryteriów monitorowania rozwoju w obszarze inteligentnego miasta. Prace te będą kontynuowane w 2020 roku.

Na zakończenie całego cyklu benchmarkingowego przeprowadzono w listopadzie 2019 r. 3-dniowe warsztaty, które zawierały elementy podsumowania, rekomendacji zmian dla przyszłego cyklu oraz wsparcia kompetencyjnego dla koordynatorów i ich zastępców. We wszystkich spotkaniach benchmarkingowych w 2019 roku wzięło udział 187 osób.

XV. PROJEKT „SMUP – SYSTEM MONITOROWANIA USŁUG PUBLICZNYCH”

W ramach projektu „SMUP – system monitorowania usług publicznych”, realizowanego od stycznia 2017 r. w partnerstwie z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Głównym Urzędem Statystycznym, Związkiem Miast Polskich i Związkiem Powiatów Polskich, Związek zorganizował w I kwartale 2019 r. spotkania konsultacyjne dotyczące wypracowanych dotychczas efektów prac zmierzających do stworzenia powszechnie dostępnego systemu monitorowania usług publicznych w Polsce. Wzięli w nich udział przedstawiciele gmin i powiatów członkowskich Związku. W trakcie spotkań zaprezentowano proponowane zestawy wskaźników monitorowania poszczególnych usług publicznych w obszarach *podatki i opłaty lokalne* oraz *inwestycje i budownictwo*, które w przyszłości będą tworzyć system SMUP. Ekspert organizacji przedsiębiorców z ramienia Związku opracował w ramach projektu SMUP dokument „*Opinia na temat raportów grup roboczych przygotowanych do koncepcji wykonawczej systemu monitorowania usług publicznych dla środowiska przedsiębiorców*”. Były to ostatnie działania w ramach powyższego projektu, którego realizacja zakończyła się z dniem 31 marca 2019 r.

XVI. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI ZWIĄZKU

Przynależność do Związku stwarza również możliwość udziału przedstawicieli gmin i powiatów w pracach Komisji Związku. Część z Komisji funkcjonuje od pierwszych lat działalności Związku, inne zostały powołane przez Zarząd Związku w ostatnich latach i z uwagi na ze stale narastającą ilość problemów w określonych dziedzinach działalności samorządów lokalnych. Idea pracy Komisji polega na wymianie informacji i doświadczeń. Członkami Komisji są pracownicy poszczególnych wydziałów w urzędach gmin i starostwach powiatowych oraz jednostek organizacyjnych. Dzięki udziałowi w pracach komisji przedstawiciele gmin i powiatów mogą uzyskać pożyteczne wskazówki, dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów komunalnych, poprzez dzielenie się wiedzą

i doświadczeniami innych samorządów, jak również korzystając niejednokrotnie z pomocy ekspertów zapraszanych na posiedzenia celem wyjaśnienia niejasnych kwestii powstających w systemie prawnym. W razie potrzeby w różnych bieżących sprawach nurtujących gminy i powiaty komisje wypracowują swoje opinie i uwagi, które są wyrazem wspólnego postrzegania pewnych problemów. Przygotowane przez Komisje projekty stanowisk i opinie - po zaakceptowaniu ich przez Zarząd Związku - kierowane są do wskazanych przez Komisje adresatów, m.in. Prezesa Rady Ministrów, ministrów resortowych, przewodniczących komisji parlamentarnych, posłów i senatorów z obszaru województwa śląskiego, urzędów centralnych, Marszałka Województwa Śląskiego, Wojewody, itd. Komisje spotykają się z różną częstotliwością, w zależności od potrzeb i pojawiających się w danym momencie problemów z danej dziedziny funkcjonowania samorządów lokalnych.

W 2019 roku w Związku działało 11 Komisji:

1. Komisja Geologii i Górnictwa
Przewodnicząca: p. Halina Frolik – Kierownik Referatu Górnictwa Wydziału Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Katowice;
2. Komisja Polityki Społecznej i Zdrowotnej
Przewodnicząca: p. Krystyna Rumieniuch – ówczesna Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tychy;
3. Komisja Planowania Przestrzennego i Architektury (wcześniej Komisja Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami)
Przewodnicząca (od lipca 2019): p. Małgorzata Nowacka-Wysogład - Kierownik Referatu Zagospodarowania Przestrzennego, Wydział Urbanistyki i Architektury, Urząd Miejski w Jaworznie
4. Komisja ds. Gospodarki Nieruchomościami (utworzona w czerwcu 2019 r.)
Przewodnicząca: p. Magdalena Korzeniowska - Naczelnik Wydziału Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrze;
5. Komisja Skarbników Powiatów Grodzkich i Ziemskich
Przewodniczący: p. Janusz Siejko – Zastępca Skarbnika Miasta Gliwice;
6. Komisja ds. Problemów Komunikacyjnych
Przewodnicząca (od kwietnia 2019): p. Beata Szczepankiewicz – Naczelnik Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach;
7. Komisja Ekologii
Przewodniczący: p. Mariusz Dyka - Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Gliwicach;
8. Komisja ds. Unii Europejskiej
Przewodnicząca: p. Katarzyna Kobierska - Kierownik Biura Rozwoju Miasta, Urząd Miejski w Gliwicach;
9. Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej
Przewodnicząca: p. Bożena Herbuś – Inżynier Miejski w Urzędzie Miasta Częstochowy;
10. Komisja ds. organizacji pozarządowych
Przewodnicząca: p. Anna Szczyrba-Niemiec – ówczesna Dyrektor Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych
11. Komisja ds. Infrastruktury Sportowej i Rekreacyjnej
Przewodniczący: p. Michał Szelong – Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jastrzębiu-Zdroju.

XVI. WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI I PROMOCJA ZWIĄZKU

W celu zwiększenia świadomości i znaczenia marki Związku w otoczeniu jst woj. śląskiego oraz partnerów regionalnych i ogólnokrajowych została **opracowana strategia działań public relations (PR)**. W 2019 r. główne działania podejmowane w tej sferze polegały na:

- 1) wysyłaniu komunikatów/informacji prasowych do mediów ogólnopolskich i regionalnych po ważniejszych wydarzeniach organizowanych przez Związek oraz stanowisk przyjmowanych przez Zgromadzenie Ogólne i Zarząd Związku;
- 2) organizowaniu spotkań z mediami (np. podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku w grudniu 2019 r. nt. kondycji finansów jst);
- 3) przygotowywaniu tekstów nt. wybranych działań Związku do prasy branżowej/samorządowej (np. tekst dot. pilotażowego przedsięwzięcia pn. Miasta (nie)kuleją, opublikowany w grudniu 2019 r. w czasopiśmie „Wspólnota”, tekst nt. systemu dot. kontroli zarządczej NOSEK, opublikowany w grudniu 2019 r. w Portalu samorządowym);
- 4) koordynowaniu przygotowywania przez urzędników jst członkowskich Związku tekstów specjalistycznych dot. wąskich dziedzin funkcjonowania samorządu lokalnego (np. artykuł dot. zmian w Pzp, opublikowany w czasopiśmie „Wspólnota” w październiku 2019 r., komentarz nt. zmian w gospodarce odpadami komunalnymi, opublikowany przez portal prawo.pl we wrześniu 2019 r.);
- 5) przygotowywaniu wywiadów z Przewodniczącym Związku (np. wywiad opublikowany w Portalu samorządowym w listopadzie 2019 r.);
- 6) przygotowywaniu komunikatów/informacji do wykorzystania przez jst członkowskie Związku w kontaktach z mieszkańcami i radnymi (np. komunikat ws. wzrostu cen opłaty za gospodarowanie odpadami, rozesłany do gmin w lipcu 2019 r. lub informacja ws. sytuacji finansowej samorządów lokalnych, rozesłana do gmin w grudniu 2019 r.).

PODSUMOWANIE

Działalność Związku koncentruje się w dwóch osiach. Pierwszą z nich stanowi ochrona interesów samorządów lokalnych województwa śląskiego. Związek pełni rolę wzmacniającą opinie samorządów, m.in. poprzez przyjmowanie stanowisk, w których odnosi się do problemów wynikających z tworzonych przepisów prawa, często powodujących, iż zarządzanie sprawami lokalnymi i wykonywanie zadań publicznych przez władze samorządowe jest z roku na rok coraz trudniejsze. W swoich apelach Zarząd Związku zwracał uwagę na czynniki destabilizujące działalność jednostek samorządu terytorialnego, kładąc nacisk na kwestie osłabiania finansowego samorządów lokalnych.

Drugą oś działalności Związku stanowią wszelkiego rodzaju usługi związane z informowaniem, szkoleniem i doradztwem, a także różnego typu spotkaniami stwarzającymi możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń między samorządami lokalnymi, wynikających z praktyki funkcjonowania gmin i powiatów. Działalność Związku jest wielokierunkowa i uwzględnia zarówno potrzeby powiatów oraz małych gmin, jak i większych ośrodków miejskich.

Liczba członków Związku zwiększyła się o 4 jednostki samorządowe i na koniec 2019 r. wynosiła 137 jst (tj. 74,5% jst z terenu woj. śląskiego). W roku 2019 przystąpiły do Związku gminy Krzepice i Wręczyca Wielka oraz powiaty będziński i kłobucki, a uchwały o przystąpieniu do Związku z początkiem 2020 r. przyjęła Rada Miasta Rydułtowy oraz Rada Powiatu Rybnickiego i Rada Powiatu Bielskiego.

W maju 2020 roku będzie obchodzony jubileusz 30-lecia restytucji samorządu terytorialnego w Polsce. Aby nadać tych obchodom odpowiednią rangę i charakter, już pod koniec 2019 r. Zarząd Związku podjął dyskusję dotyczącą organizacji cyklu wydarzeń, które pozwolą na uroczyste obchody tej znakomitej rocznicy.